10/4764

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 20.10.2026
Sayı : 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde görsel, işitsel, yazılı ve dijital basın sektöründe faaliyet gösteren ulusal ve yerel yayın kuruluşlarının karşı karşıya kaldığı idari ve mali zorlukların, basın çalışanlarının sendikasızlaşma, güvencesizlik ve istihdam sorunlarının, haber yapma süreçlerinde yaşanan hukuki ve mesleki engellerin tüm boyutlarıyla incelenmesi; gazetecilerin ve yayın organlarının maruz bırakıldığı çok yönlü mağduriyetlerin tespiti, halkın doğru bilgi alma hakkının korunması ve demokratik bir basın ortamının tesis edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. **12.10.2026**

Ömer Fethi GÜRER
Niğde Milletvekili

GEREKÇE

Demokratik ve şeffaf bir toplumun en temel unsurlarından biri, tarafsız ve doğru habercilik ilkelerine dayalı özgür bir basının varlığıdır. Basın ve yayın organları, ilkeli bilgi akışını sağlayarak kamuoyunu aydınlatma sorumluluğunu üstlenmektedir. Habercilik; program, yazı ve görsel yapım süreçleri dahil olmak üzere her aşaması yoğun emek ve nitelikli çalışma gerektiren bir üretim biçimidir. Demokrasinin işlerliği, basının yalnızca iktidarın hoşuna giden faaliyetleri değil, muhalefetin görüşlerini, toplumsal talepleri ve sokakta yaşanan gerçekleri de özgürce aktarabilmesiyle mümkündür.

Ancak son yıllarda, mevzuat uygulamalarındaki yorum farklılıkları ve idari kararlar, ulusal ve yerel ölçekte yayın yapan kuruluşlar üzerinde ciddi bir baskı ve belirsizlik oluşturmaktadır. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından uygulanan idari ve mali yaptırımlar ile Basın İlan Kurumu (BİK) eliyle verilen resmi ilan kesme cezaları, basın kuruluşları üzerinde ekonomik birer denetim aracına dönüşmüştür. Gazetecilerin mesleki faaliyetleri ve ürettikleri haberler nedeniyle hukuki soruşturmalara, gözaltı süreçlerine ve tutuklamalara maruz kalması, çok sesliliği zedelemekte ve ifade özgürlüğünü kısıtlamaktadır. Bazı yayın kuruluşlarına el konulması ve bu kuruluşların yayın politikalarının tek tipleştirilmesi, basının tarafsızlık ilkesine açıkça zarar vermektedir. Söz konusu idari ve cezai müdahaleler, mesleğini tarafsızca icra etmek isteyen basın emekçileri ile bağımsız yayıncılık yapmaya çalışan kuruluşlar nezdinde derin bir sosyo-ekonomik mağduriyet yaratmıştır.

Sektörün idari sorunlarının yanı sıra, bölgesel ve yerel medya kuruluşları ağır bir vergi yükü, artan döviz kuru ekseninde katlanan kâğıt, baskı, enerji ve teknolojik altyapı maliyetleri ile karşı karşıyadır. Bu durum, özellikle yerel basının ekonomik olarak ayakta kalmasını ve bağımsız yayıncılık yapmasını imkânsız hale getirerek, bölgesel yayıncılığın bitme noktasına gelmesine neden olmaktadır. Bu durumda kitlesel bir mağduriyet yaratmaktadır. Bununla birlikte, internet haberciliği ve yeni nesil dijital yayıncılık yapan mecraların yasal güvencelerden, adil telif ve reklam geliri dağılımından yoksun olması, dijital medya alanındaki hak kayıplarını ve güvencesizliği daha da derinleştirmektedir.

Medya sektöründeki yapısal sorunlar bununla da sınırlı kalmayıp; taşeronlaşma, güvencesiz çalışma koşulları, yetersiz ücret politikaları ve sendikal örgütlenmenin önündeki engeller nedeniyle çalışanlar açısından derin bir hak kaybına yol açmaktadır. Sektörde işsizlik oranı hızla artmakta, çalışan ve işini kaybeden medya mensupları sosyal ve ekonomik güvenceden yoksun bırakılmaktadır.

Sosyal medya platformları, televizyon kanalları ve gazeteler üzerindeki denetim mekanizmalarının, objektif kriterlerden uzaklaşarak birer yaptırım aracına dönüşmesi kamuoyunun bilgiye erişim hakkını engellemektedir. Hem yayın kuruluşlarının mali sürdürülebilirliğinin sağlanması hem de basın emekçilerinin hak ettikleri insani ve mesleki şartlara kavuşturulması amacıyla, yerel, ulusal ve dijital medyanın yaşadığı tüm bu idari, hukuki, mali ve yapısal sorunların ve bu süreçlerin yarattığı toplumsal mağduriyetlerin Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında kurulacak bir Araştırma Komisyonu tarafından her yönüyle irdelenmesi elzemdir.

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Cevdet ANAY	Karabük	
Mahir POLAT	İzmir	
R.Lut T. NALBANTOĞLU	İZMİR	
Vecdi Gündoğdu	Kırklareli	
Ali ÖZTUNÇ	K. Maraş	
GÜRSEL EROL	Elazığ MV	
Gamze Akkuş İlgezdi	İstanbul	
Nurten YONTAR	Tekirdağ	
Hüseyin YILDIZ	Aydın	
Nimrah Yıldırım Kaya	Hatay	
Deniz Demir	Ankara	
Jale Nur SÜLÜ	Eskişehir	
Turker ATEŞ	Bolu	
Hayrettin Özkaya	Gaziantep	
Engin ALTAY	İstanbul	
İnan Akgün ALP	Kars MV.	
ALİ KAMOOA	IĞDIR MV.	
Semra DİNÇER	Ankara	
Ayşe Berktaş	Bartın M.	